

Sayı: 32657917-610-133614
Konu: Soru Önergesi(7/37561)

08/09/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 28/01/2014 tarih ve 31853594-610-2-7331-725 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT tarafından Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip edilen 7/37561 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı(3 Sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır

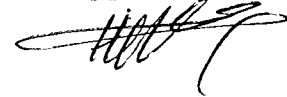
DAĞITIM :
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

09.09.2014

Halise ELKATMIŞ

Memur

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili Soru Önergesinde;

"Sosyal hayatta ve çalışma hayatında engelli vatandaşlarımız yeterli düzeyde yer bulamamaktadır. Gerek fiziki ortamın ve yaşam alanlarımızın engelli vatandaşlarımızın rahat hareket etmeleri ve cemiyet hayatına katılabilmeleri için gerekli şartları taşıyamamaktadır.

Ülkemizde 8 milyon dolayında engelli vatandaşımız bulunmaktadır. Bu rakam ülkemizde her yüz kişiden on birinin çeşitli sebeplerle fiziksel, zihinsel, ruhsal ya da sosyal yönden kendi kendine yetemeyecek durumda olduğunu ortaya koymaktadır.

Engelli vatandaşlarımızın sosyal yaşama ve çalışma hayatına kazandırılması için çıkarılan kanunlarda belirtilen istihdam zorunluluğu alt sınır üzerinden uygulanmaktadır. Oran %3 olarak belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

SORU 1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen %3 engelli çalıştırma zorunluluğunun engellilerimizin işe alınması için azami bir sınır değil, aksine asgari bir sınır olarak belirlenmesi konusunda ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

CEVAP 1:657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" başlıklı 53 üncü maddesi, kurum ve kuruluşlara 657 sayılı Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadroların yurtdışı teşkilat hariç toplam dolu kadro sayısının % 3'ü oranında engelli çalıştırma zorunluluğunu içermekte olup, söz konusu oran azami bir sınırı değil asgari bir sınırı ifade etmektedir.

SORU 2: Engellilerimizin çalışma yaşamına daha aktif olarak katılmaları konusunda çalışmalarınız nelerdir?

CEVAP 2:Engellilik politikalarımızın temelini engellilerin herhangi bir ayrımcılığa uğramaksızın toplumsal hayata tam ve etkin katılımının sağlanması oluşturmaktadır. Bu bağlamda, engellilerin istihdamı konusu öncelikli gündemlerimiz arasındadır.

Hem ülkeye ekonomik katkısı, hem de engellilerin toplumsal hayata tam ve etkin katılımının sağlanması boyutlarıyla değerlendirdiğimiz engellilerin istihdamının desteklenmesi konusu, son dönemde en öncelikli konular arasında yer almış ve yeni yasal düzenlemeler ve uygulamalar ile engelli istihdamının artmasına önemli katkılar sağlamıştır.

2011 yılında 657 sayılı Kanunun "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" başlıklı 53 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, engelli memurlara çalışma hayatında önemli kolaylıklar sağlayan diğer düzenlemelerin yanı sıra, engellilerin memur olarak istihdamında önemli bir dönüm noktasını işaret eden ve engelli bireylerin adil bir rekabet ortamında yarışabilmesini sağlamayı amaçlayan merkezi bir sınav uygulaması getirilmiştir.

Bakanlığımızın da katkılarıyla, engellilerin devlet memurluğuna alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere 3/10/2011 tarihinde "Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir. Yeni düzenleme ile, sınavlarda karşılaşılan personel ve teknik donanım eksiklikleri ile engellilerin ulaşılabilirlikleri konusundaki sorunların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Engelli Memur Seçme Sınavında adayların engel gruplarına göre Genel Engelli Testi, Görme Engelli Testi İşitme Engelli Testi ve Zihinsel Engelli Testi olmak üzere 4 ayrı test uygulanmıştır. Sınavda az görenler için 16 punto soru kitapçığı, soru kitapçığını okuyamayan ya da cevap kağıdı işaretlemekte zorluk çeken görme engelliler, CP hastaları ve zihinsel engelliler için okuyucu/işaretleyici yardımı sağlanmıştır. Tekerlekli sandalye kullanıcısı adayların ulaşılabilirliğe uygun sınav merkezlerinde sınava girmesi sağlanmıştır.

Sınav, ÖSYM, Bakanlığımız, Devlet Personel Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Valilikler ve Belediyeler başta olmak üzere tüm ilgili kurum ve kuruluşların başarılı koordinasyonu ile sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

2012 yılı ÖMSS sonuçlarına göre, 2012 yılında, 2.174 ortaöğretim mezunu, 1.093 ön lisans mezunu, 999 lisans mezunu; 2013 yılında, 3.378 ortaöğretim mezunu, 1.343 ön lisans mezunu, 614 lisans mezunu; 2014 yılında 426 ortaöğretim mezunu, 384 ön lisans mezunu, 806 lisans mezunu tercihlerine uygun olarak memur kadrolarına yerleştirilmiştir.

Kura sonuçlarına göre 2012 yılında 988, 2013 yılında da 591 engelli memur yerleştirmesi yapılmıştır.

2002 yılı itibariyle engelli kontenjanında memur olarak çalışan engelli sayısı 5.777 iken bu rakam 2013 yılı Kasım ayı itibariyle 32.867'ye ulaşmıştır. 2014 yılı Şubat ayı içinde, 1.616 engelli, memur kadrolarına yerleştirilmiş olup, ilgililerin atanmalarına ilişkin işlemler devam etmektedir.

Bu bağlamda, son iki yılda yapılan toplam 12.797 engelli memur yerleştirmesi yapılmıştır.

Nitekim 10. Kalkınma Planında engellilerin istihdamına yönelik hizmetlerin etkinliğinin artırılması öngörülmüş, buna paralel olarak 2014 yılı Programında engellilere yönelik iş imkânlarının geliştirilmesi ve bu alandaki danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması bir tedbir olarak belirlenmiştir.

7/2/2014 tarihli ve 28906 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik” uyarınca adı “Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS)” şeklinde değiştirilen merkezi sınav 27 Nisan 2014 tarihinde 81 il merkezinde yapılacak olup, başvuruların alınmasına başlanmıştır.

Anılan Yönetmelikte yapılan değişiklikle EKPSS sonuçlarının İŞKUR tarafından gerçekleştirilen engelli işçi istihdamı için de geçerli olması sağlanmıştır.

TBMM’nde 6.2.2014 tarihinde 6518 sayı ile kabul edilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile korumalı işyeri ve engelli istihdamını teşvik edici düzenlemeler yapılmıştır.

Kanun ile “Korumalı işyerlerinde istihdam edilen ve iş gücü piyasasına kazandırılmaları güç olan zihinsel veya ruhsal engelli çalışanlar için diğer kişi ve kurumlarca karşılanan tutar dâhil yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının %100’ü oranında korumalı işyeri indirimi” öngörülmekte olup, “Korumalı işyeri statüsü almak için ilgili mevzuatla çalıştırılması zorunlu olan sayıdan daha fazla engelli çalıştıran iş yerlerinde, zorunlu sayının üstünde çalıştırılan her engelli için ilaveten (a) bendi ile belirlenen tutarın yüzde yirmisi, bu ücretlere ilişkin yasal

yükümlülüklerin de tam ve zamanında karşılanmış olması kaydıyla, Hazine tarafından işverene ödenir” düzenlemesi ile engelli bireylerin aktif iş yaşamına katılımını artırmak hedeflenmektedir.

Kanun ile, “25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Korumalı işyerlerinde çalışan ve iş gücü piyasasına kazandırılmaları güç olan zihinsel veya ruhsal engellilerin işsizlik sigortası işveren payı Hazine tarafından karşılanır” cümlesi eklenerek zihinsel ve ruhsal engellilerin çalışma hayatına katılımlarını sağlamayı özendirmek amaçlanmaktadır.

Kanun, engellilerin istihdamında engelli olmak nedeni ile ayrımcılığı önleyici düzenlemeler yanında pozitif ayrımcılığı destekleyen “657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 nci maddesine ‘İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.’ Fıkrasının eklenmesi şeklinde hükümlere de yer vermektedir.

Engellilerin aktif iş yaşamına katılımlarını sağlamak yönünde Bakanlığımızca işverenler için “Herkes İçin Engelsiz İşyeri İşverenler Rehberi” hazırlanarak işverenlerin engelli istihdamı konusunda yönlendirilmesi ve özendirilmesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımız ve KOSGEB işbirliğinde yürütülen “Girişimcilik Engel Tanımaz” projesinin pilot olarak seçilen İstanbul, Ankara, Erzurum ve Gaziantep illerinde başlatılması hedeflenmiş ancak yoğun talep karşısında proje ülke geneline yaygınlaştırılmıştır. Ülke genelinde 4800 engelli birey projeden yararlanmak için başvuruda bulunmuştur. Projeye, engelli vatandaşlarımızın KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik eğitimlerine katılımı, iş kurma aşamasında koçluk desteği almaları ve başlangıç sermayesi niteliğindeki KOSGEB Yeni Girişimci Desteğinden yararlanmaları hedeflenmektedir.

İşgücü piyasasında istihdamı güç zihinsel ve ruhsal engelliler için korumalı işyerlerinin kurulabilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR) ve Bakanlığımız işbirliğinde başlatılan çalışma ile korumalı işyeri kurmak isteyen eğitim kurum/kuruluşları, üniversiteler, kamu kurum/kuruluşları, vakıf, dernek, sendika, meslek örgütleri gibi sivil toplum kuruluşları, gerçek ve tüzel kişilerinin proje bazlı desteklenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda hazırlanacak projelerin 4857 sayılı Kanunun 101. maddesi çerçevesinde tahsil edilen ceza paralarından oluşan fondan desteklenmesi öngörülmüş olup projeler için teklif çağrısına çıkmıştır. Teklif çağrısı kapsamında desteklenecek projeler ile; engelli kişilerin haklarını savunan sosyal tarafların desteklenmesi, engelli istihdamının altyapısının geliştirilmesi, işgücü piyasasında normal şartlar altında çalışma imkanı kısıtlı olan zihinsel ve ruhsal engelli kişilere istihdam ortamları oluşturulması amacıyla korumalı işyerlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması, bu tür işletmelerin sayısının ve etkinliklerinin artırılması ve engelli istihdamında artış hedeflenmektedir.